

	Силабус вибіркового освітнього компонента (ВОК) «УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ПАРТІЇ НА ПОЧАТКУ XX СТ.: ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА» Галузь знань: для усіх галузей знань Спеціальність: для усіх спеціальностей Освітня програма: для усіх освітніх програм (мова навчання – українська) Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Рік навчання: 2026-2027 Семестр: 3.
Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладач: 	ПІБ: Федьков Олександр Миколайович Посада: професор кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: доктор історичних наук Вчене звання: професор E-mail: fedkov@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpnpu.edu.ua/?page_id=325 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=D8VWqGUAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4835-9445 https://www.facebook.com/san.fedkov
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/
Статус дисципліни	вибірковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час практичних занять, підготовки до них, самостійної та контрольної роботи, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману). Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом («Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені

	Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view). Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання самостійної роботи та модульної контрольної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього аудиторного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем теоретичних питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття. Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою. Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою. Неформальна/інформальна освіта. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Будемо вивчати проблему партійного лідерства в контексті генези та розвитку українських політичних партій і спілок, формування їхніх ідеологій і програм у Наддніпрянській Україні в епоху модернізації суспільства на початку XX ст..
Чому це треба вивчати?	Вивчення цієї вибіркової дисципліни уможливить краще зрозуміти роль особистості в історичному процесі, з'ясувати особливості функціонування національних політичних партій на території українських земель у складі Російської імперії в період модернізації.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 01 Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень. ПРН 07 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, що навчаються. ПРН 11 Здійснювати цілеспрямовану роботу із формування загальнонаціональної моделі історичної пам'яті, на основі об'єктивного висвітлення історичного минулого України.
Як можна	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні

використати набуті знання та уміння?	задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі історії та археології. Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК 01 Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. СК 014 Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
Зміст дисципліни	Національні політичні партії поч. ХХ ст. та партійне керівництво. Боротьба за партійне лідерство та тенденції до автократії. Видимі та дійсні керівники; партійні діячі «першого» та «другого» плану. Формування українських національних політичних партій. Революційна українська партія – перша політична партія Наддніпрянщини. Дмитро Антонович. Еволюція ідейних та організаційних засад РУП. Микола Порш, Володимир Винниченко, Симон Петлюра. Другий з'їзд партії й утворення УСДРП у контексті боротьби за партійне лідерство. Генеза й еволюція Української соціал-демократичної спілки. Спілка і український національний рух. Мар'ян Меленевський. Олександр Скоропис-Йолтуховський. Петро Канівець. Українська соціалістична партія, її програма і практична діяльність. Богдан Ярошевський. Український націоналізм. Самостійницький напрямок українського національного руху. Українська народна партія: теоретичні засади і практична діяльність. Микола Міхновський. Український лібералізм. Українська демократична партія (УДП). Українська радикальна партія (УРП). Утворення Української демократично-радикальної партії. Парламентська діяльність українських лібералів. Євген Чикаленко. Борис Грінченко. Сергій Єфремов. Українські політичні партії між двома демократичними революціями. Товариство українських поступовців (ТУП): його програмні та організаційні засади, практична діяльність. Михайло Грушевський.
Методи навчання	Словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота з першоджерелами, словниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, створення й демонстрування презентацій; технології дистанційного навчання.
Інформаційне забезпечення	Основна 1. Касьянов Г. В. Українська інтелігенція на рубежі ХІХ–ХХ століть. Соціально-політичний портрет. Київ: Либідь, 1993. 176 с. 2. Павко А. І. Політичні партії, організації в Україні, зародження, еволюція, діяльність, історична доля Кінець ХІХ століття – лютий 1917 р. Монографія. Київ: Іван Федоров, 1999. 248 с. 3. Солдатенко В. Ф. Винниченко і Петлюра: політичні портрети

	революційної доби. Київ: Світогляд, 2007. 621 с. 4. Солдатенко В. Проект «Україна». 1917–1920 рр. Постаті. Харків: Фоліо, 2011. С. 138–155. 5. Федьков О. Діяльність соціал-демократа Ю.Ларіна в Україні: екстремальна біографія (1906–1907 рр.) // Укр. іст. журнал. 2022. № 3. С. 176–193. 6. Федьков О. М. Політичні партії і селянство в 1905–1907 роки: Монографія. Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2007. 248 с. 7. Федьков О. Українська соціал-демократична спілка: у пошуках ідейно-політичної ідентичності. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет 8. Федьков О., Опря Б. Український соціал-демократ Петро Канівець: революційна діяльність та її правові аспекти (1890-ті – 1905 р.) // Укр. іст. журнал. 2024. № 1. С. 78–96. 9. Федьков О. Становище Української соціал-демократичної спілки на початку доби столипінської реакції // Укр. іст. журнал. 2017. № 5. С. 55–71. 10. Федьков О. «Товариш Павлов» і розкол РУП // Укр. іст. журнал. 2015. № 3. С. 88–107. Додаткова 1. Головченко В. І. Від «Самостійної України» до Союзу визволення України. Нариси з історії української соціал-демократії початку ХХ ст. Харків: Майдан, 1996. 190 с. 2. Дубінський В., Федьков О. Аграрне питання в політичних концепціях українських партій і громадських організацій Наддніпрянщини наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори 2006», 2012. 256 с. 3. Колесник В. Ф., Могильний Л. П. Українські ліберально-демократичні партії в Російській імперії на початку ХХ століття: Монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. 244 с. 4. Стрілець В. В. Українська радикально-демократична партія: витоки, ідеологія, організація, діяльність (кінець ХІХ століття – 1939 рік). Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 382 с. 5. Турченко Ф. Микола Міхновський: життя і слово. Київ: Генеза, 2006, 318 с.			
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (16 год.), практичні заняття (16 год.), самостійна робота (88 год.)			
Система оцінювання результатів навчання	Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: практичні заняття – 40 балів, модульна контрольна робота – 40 балів, самостійна робота – 10 балів, індивідуальні навчально-дослідні завдання – 10 балів.			
	Поточний і модульний контроль – 100 балів			Сума балів
	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Індивідуальні навчально-дослідні завдання
	40	40	10	10

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. <i>1 бал:</i> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>2 бали:</i> Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>3 бали:</i> Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>4 бали:</i> Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>5 балів:</i> Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>6 балів:</i> Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>7 балів:</i> Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію; здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>8 балів:</i> Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>9 балів:</i> Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим
--	---

	матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>10 балів:</i> Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>11 балів:</i> Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>12 балів:</i> Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий експрес-контроль, виступи здобувачів при обговоренні питань практичного заняття, виконання аналітичних завдань
Підсумковий контроль	Залік
Локація	Згідно з розкладом (URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/)